

Stranica *Muško i žensko u hrvatskome jeziku*

Mrežna stranica projekta *Muško i žensko u hrvatskome jeziku* (<https://muskozensko.jezik.hr/>) izrađuje se s pomoću sustava za upravljanje mrežnim sadržajem WordPress. WordPress omogućuje da se stranica brzo dizajnira i da ima responzivan dizajn. Grafičko sučelje sustava omogućuje da više korisnika stvara vlastite objave za stranicu bez poznavanja računalnih jezika. Na stranici se nalaze obavijesti o projektu i suradnicima, posljednje objave povezane s projektom, odostražni rječnik, jezični savjeti, radovi izrađeni na projektu, jezične igre izrađene na projektu i tražilica muško-ženskih parova.

1. slika: Mrežna stranica projekta *Muško i žensko u hrvatskome jeziku*

Odostražni rječnik

Odostražni rječnici rječnici su u kojima su riječi raspoređene tako da su abecedirane od kraja, a ne od početka riječi. Na mrežnim stranicama Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje postoji odostražni rječnik koji je izrađen za *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* (<https://rjecnik.hr/mreznik/wp-content/odostrazni/>) i odostražni rječnik koji je izrađen za *Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – Jenu* (<https://jena.jezik.hr/wp-content/odostrazni-jena/>). Rječnici su izrađeni s pomoću HTML5 i jQuery tehnologije. Odostražni rječnik za pretraživanje mocijskih parnjaka izrađen je s pomoću istoga koda koji se koristio za izradu prethodnih dvaju odostražnih rječnika. Budući da je taj rječnik imao višerječne izraze kao natuknice, trebalo je omogućiti i pretraživanje svih riječi unutar natuknica jer je kod naziva zanimanja često prva ili druga riječ nosiva (npr. pri pretraživanju završetka *-ica* ne bismo dobili zanimanja *administratorica baza podataka*, *administrativna pomoćnica u ordinaciji* da je u obzir uzeta samo posljednja riječ natuknice).

* Josip Mihaljević leksikografski je suradnik u Leksikografskome zavodu Miroslav Krleža.

Odostražni rječnik ♂ / ♀ parova

Pronađen broj riječi: 1853.

administrativna direktor <u>ica</u>	natporuč <u>ica</u> vojna specijalist <u>ica</u>	rukovatelj <u>ica</u> strojevima za preradu mlijeka
administrativna i komercijalna direktor <u>ica</u>	navigat <u>orica</u> leta	rukovatelj <u>ica</u> strojevima za preradu ribe
administrativna pomoćn <u>ica</u> u ordinaciji	niža časn <u>ica</u>	rukovatelj <u>ica</u> strojevima za proizvodnju alata
administrativna služben <u>ica</u>	noćna čuvar <u>ica</u>	rukovatelj <u>ica</u> strojevima za proizvodnju cigara
administrat <u>orica</u> baza podataka	nogometas <u>ica</u>	
	noktar <u>ica</u> razg.	

2. slika: Pretraživanje po završetku *-ica* u *Odostražnome rječniku mocijskih parnjaka*

Odostražni rječnici veoma su korisni za proučavanje tvorbenih odnosa među riječima te za sustavno i utemeljeno davanje normativne preporuke.

Jezični savjeti

Savjeti su poredani abecedno te ih se otvara pritiskom mišem. Tekst za savjete otvara se kao padajući tekst. Također je moguće koristiti se tražilicom na stranici kako bi se pronašli savjeti kao zasebne objave.

Savjeti

babica > primalja

dadilja

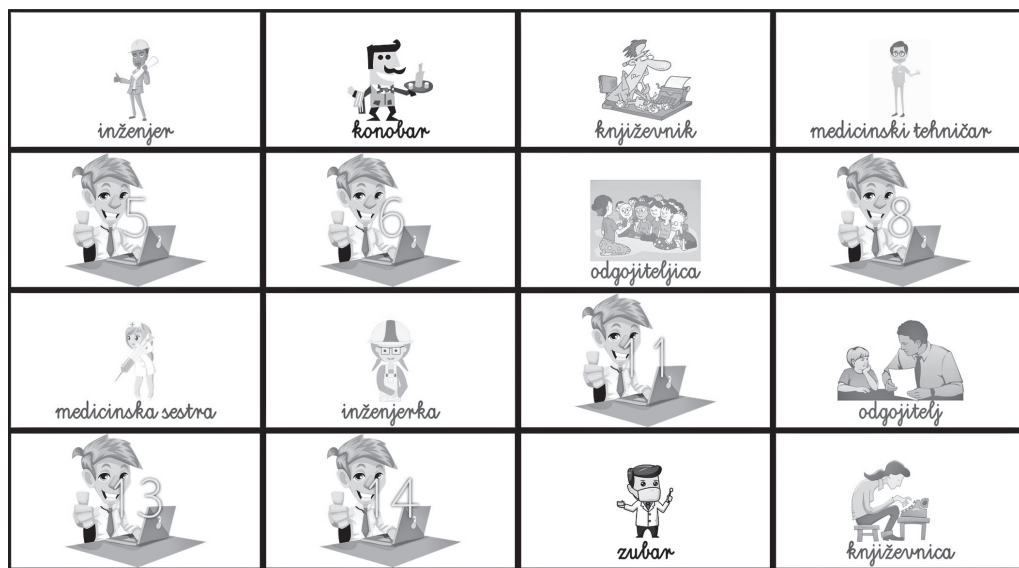
Riječ *dadilja* znači 'osoba koja se brine o djeci u obitelji kod koje je zaposlena'. Imenica *dadilja* ženskoga je roda, a donedavno su dadilje i bile isključivo ženske osobe. Međutim, zbog promjene izvanjezičnih okolnosti katkad se i muškarci bave tim tradicionalno ženskim zanimanjem. Stoga riječ *dadilja* može označavati i osobu muškoga spola, pa možemo reći *Ona je dadilja.* i *On je dadilja.* Tako je i s riječju *drvosječa*.

Marija i Marko su dadilje.

3. slika: Jezični savjeti na stranici *Muško i žensko u hrvatskome jeziku*

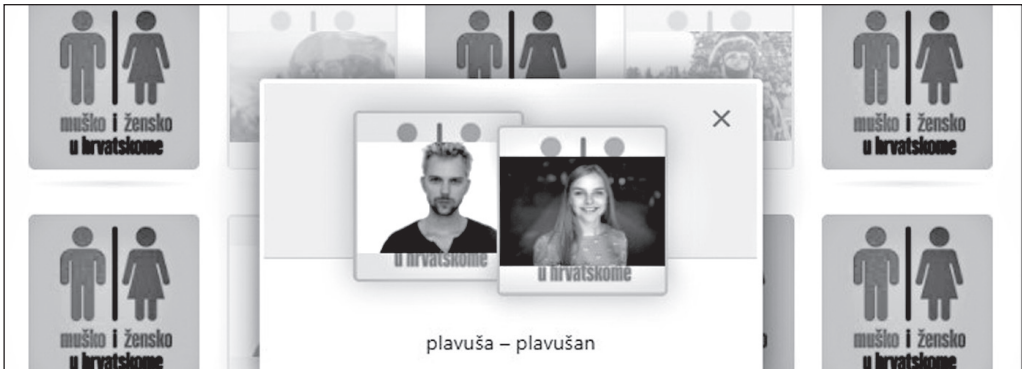
Jezične igre

U sklopu projekta razvijene su igre za učenje mocijskih parnjaka. Igre su dostupne u izborniku stranice *Igre* (<https://muskozensko.jezik.hr/igre/>). Prva igra bila je pamtilica u kojoj se spajaju muški i ženski parovi (<https://jezicneigre.com/hr/musko-zenski-parovi/>). U pamtilici igrači mogu odabrati spajanje kartica koje prikazuju ljude, životinje ili zanimanja. Igra je uglavnom namijenjena djeci te sadržava slike umjesto fotografija. Igrači mogu odabrati željeni broj parova: 4, 8 i 12. Kartice sadržavaju sliku i odgovarajuću riječ. Ako se odabere kategorija životinje, pri spajanju životinja čut će se zvučni zapis glasanja životinje. Životinje su jedina kategorija u kojoj se nalazi ista slika za oba parnjaka, dok su kod ostalih kategorija slike različite. U igri se boduje vrijeme rješavanja te broj pokušaja. Ako je broj pokušaja manji, dobiva se više bodova.

4. slika: Kategorija *zanimanja* u pamtilici muško-ženskih mocijskih parnjaka

Nakon toga izrađena je proširena inačica pamtilice, koja sadržava mocijske parnjake iz *Hrvatskoga mrežnog rječnika – Mrežnika* (<http://ihjj.hr/mreznik>). Ta inačica igre izrađena je s pomoću sučelja platforme H5P (<https://h5p.org/>) te nije bilo potrebno poznavanje programiranja ili bilo kojega računalnog jezika pri njezinoj izradi. Za razliku od prethodne pamtilice umjesto ilustracija upotrijebljene su fotografije. Fotografije za mocijske parnjake preuzete su s interneta, označene su za slobodno korištenje bez autorskih ograničenja (označene kao zajedničko dobro, engl. *creative commons*). Za razliku od prve pamtilice, u kojoj je tekst ispod slike svakoga parnjaka, u pamtilici utemeljenoj na građi iz *Mrežnika* tekst se za mocijske parnjake pojavi tek kad se parovi spoje.

5. slika: Pamtilica utemeljena na grafi iz *Mrežnika*

U suradnji s projektom *Mrežnik* razvijena je i igra popunjavanja u kojoj treba napisati muški ili ženski parnjak za zadanu riječ. (<https://rjecnik.hr/igre/igre/osnovni/mocijski-parnjaci/>). Popis parnjaka koji se učitava iz .txt datoteke preuzet je iz *Mrežnika*. Igra trenutačno sadržava 296 parova. Igrač na početku igre može odabrati broj pitanja: 20, 50, 100. Pitanja se biraju nasumično. Nakon toga igrač može odabrati želi li igrati igru s vremenskim ograničenjem od 20 sekunda ili bez njega. Pitanja se postavljaju tako da se navede jedan član mocijskoga para, a igrač treba upisati drugi član. Ako su moguća dva točna odgovora, priznaju se oba. Za svaki odgovor na pitanje igraču se daje povratna informacija prije idućega pitanja te mu se prikaže je li odgovor točan ili pogrešan. U slučaju pogrešnoga odgovora prikaže se točan odgovor, a u slučaju točnoga odgovora ostvareni broj bodova. Svaki točan odgovor nosi 10 bodova, ali ako se igra s vremenskim ograničenjem, dodatne bodove nosi brzina odgovora. Na kraju kviza prikazuje se ukupan broj bodova u kvizu, a mogu se prikazati i mocijski parnjaci koje igrač nije točno upisao.

6. slika: Upisivanje mocijski parnjaka

Tražilica za mocijske parnjake

Tražilica za mocijske parnjake (<https://muskozensko.jezik.hr/trazilica/>) napravljena je kako bi korisnicima omogućila da brzo pronađu mocijski parnjak tražene riječi. Tražilica je izrađena izmjenom računalnoga koda koji je preuzet sa stranice CodePen. Pretraživanje teksta u poljima provodi se s pomoću regularnih izraza ili skraćeno *regexa*. Regularni izrazi zadani su nizovi znakova čija se kombinacija može koristiti za pronalazak određenih dijelova teksta. Tražilica trenutno sadržava 2690 mocijskih parova. Muški i ženski parnjaci spojeni su u natuknicu te se pri pretraživanju ženskoga ili muškoga parnjaka dobiva i onaj koji označuje osobu suprotnoga spola.

Mocijski parnjaci

▶
pronađi

14 parnjaka

parnjaci

administrativni direktor / administrativna direktorica
administrativni i komercijalni direktor / administrativna i komercijalna direktorica
administrativni pomoćnik u ordinaciji / administrativna pomoćnica u ordinaciji
administrativni službenik / administrativna službenica
administrator/administratorica baza podataka
administrator/administratorica mreže
administrator/administratorica mrežnih stranica
administrator/administratorica podataka
administrator/administratorica računalnih sustava
administrator/administratorica sustava
direktor/direktorica poslovnih i administrativnih jedinica

postavi pitanje

7. slika: Tražilica za mocijske parnjake